

Schorsing. De Commissie beschouwt de opgelegde waarschuwingsmaatregel als een schorsing. Het is de Commissie niet gebleken dat zijn gedrag dermate ernstig (en grensoverschrijdend) was dat hierdoor de veiligheid van de leerkrachten, medeleerlingen en/of (naam leerling) zelf in het geding was. Verweerder heeft (naam leerling) derhalve ten onrechte een maatregel opgelegd. De door verweerder opgelegde maatregel is aldus niet passend en niet proportioneel. De klacht is gegrond.

Klachtnummer 2018/043

Advies aan:
het bestuur van * (verder: het bevoegd gezag),

inzake

de klacht van de heer * en mevrouw * (verder: klagers), ouders van (naam leerling).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie voor het Bijzonder Onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 24 februari 2018 de klacht van klagers ontvangen. Op 14 maart 2018 heeft de Commissie het vragenformulier, gedateerd 11 maart 2018, ontvangen. De klacht is gericht tegen mevrouw * (verder: de locatieleider) van (naam school) (verder: de school).

Op 13 april 2018 heeft de gemachtigde van verweerder, mw. mr. A.H.M. Knoben, namens verweerder inhoudelijk gereageerd op de klacht.

Op 15 mei 2018 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden in Amsterdam, waar klagers in persoon zijn verschenen, vergezeld door de heer * en mevrouw *. Namens verweerder zijn de heer * (verder: de verenigingsdirecteur), mevrouw * (verder: de meerschoolsdirecteur), de heer * (verder: de leerkracht) en de locatieleider verschenen, vergezeld door hun gemachtigde mr. A.H.M. Knoben.

II. Standpunt van klagers

Uit hetgeen schriftelijk en mondeling naar voren is gebracht, leidt de Commissie de navolgende klacht af:

Op donderdag 18 januari 2018 heeft (naam leerling) een ongepaste opmerking gemaakt richting een klasgenoot. Eerder die dag was (naam leerling) door een andere klasgenoot opgesloten op het toilet en was er een balpen naar zijn hoofd gegooid. Deze klasgenoten hoefden van de leerkracht geen excuses aan (naam leerling) aan te bieden en hebben evenmin straf gekregen.

De leerkracht wilde echter wel dat (naam leerling) na schooltijd zijn excuses voor zijn ongepaste opmerking aan de klasgenoot aanbod. Dit heeft (naam leerling) gedaan. De leerkracht vond (naam leerling)s excuses niet gemeend. (naam leerling) moest daarom de volgende dag eerder op school komen om nogmaals zijn (welgemeende) excuses aan te bieden. Daarna zou (naam leerling) de klas in mogen.

Klagers zijn na schooltijd door de leerkracht gebeld over de door (naam leerling) gemaakte opmerking en de met (naam leerling) gemaakte afspraak dat hij de volgende ochtend opnieuw zijn excuses moest aanbieden.

(naam leerling) heeft op vrijdagochtend 19 januari 2018 nogmaals zijn excuses aan de desbetreffende klasgenoot aangeboden. Kort daarna heeft de locatieleider klaagster gebeld met de mededeling dat op donderdagavond een overleg tussen de leerkracht, de meerschoolsdirecteur en haarzelf heeft plaatsgevonden. Tijdens dat overleg is besloten om (naam leerling) op basis van het pestprotocol intern te schorsen voor twee dagen, met directe ingang.

Klagers hebben (naam leerling) vrijdagmiddag thuisgehouden. Na schooltijd hebben klagers een gesprek gehad met de locatieleider en de meerschoolsdirecteur. Klagers hebben tijdens het gesprek onder meer aangegeven dat het niet kan zijn dat (naam leerling) twee dagen intern geschorst wordt voor een opmerking terwijl de pesters van (naam leerling) geen straf krijgen voor het opsluiten en het gooien van een pen naar zijn hoofd. Tijdens het gesprek is afgesproken dat (naam leerling) maandag in een apart lokaal met andere leerlingen zijn Cito toets moest inhalen en dat hij daarna weer terug in zijn eigen klas mocht.

Maandag bleek dat school zich niet aan de gemaakte afspraken hield. (naam leerling) is daarom met klaagster mee terug naar huis gegaan. Op dinsdag is (naam leerling) weer gewoon naar school gegaan.

Op 25 januari 2018 hebben klagers nogmaals met de locatieleider en de leerkracht gesproken. Onderwerp van gesprek was hoe klagers en (naam leerling) het vertrouwen in de school terug konden krijgen en hoe ervoor gezorgd kon worden dat (naam leerling) het laatste half jaar op school prettig kon doorlopen.

Volgens school is conform het pestprotocol gestraft. Klagers betwisten dit.

Voorts zijn klagers van mening dat geen sprake is van 'ernstig grensoverschrijdend gedrag door een leerling, waarbij psychische en/of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht' waarbij het Protocol waarschuwingsmaatregel, schorsing en verwijdering van leerlingen, in werking treedt.

De klacht van klagers ziet op:

- het verkeerd uitvoeren en naleven van de (pest)protocollen;
- het gedrag van de schoolleiding;
- het met twee maten meten wat betreft het opleggen van strafmaatregelen;
- het niet nakomen van afspraken;
- de slechte communicatie.

III. Standpunt van verweerder

Op 18 januari 2018 heeft (naam leerling) een ongepaste opmerking richting een klasgenoot gemaakt. De leerkracht heeft dit met (naam leerling) en de klasgenoot besproken en was van mening dat de excuses van (naam leerling) niet welgemeend waren. De leerkracht wilde hier na schooltijd met (naam leerling) over spreken. (naam leerling) was echter zo boos dat niet meer met hem te praten viel.

De leerkracht, de locatieleider en de meerschoolsdirecteur hebben het incident donderdagavond besproken en geconstateerd dat er een onveilige situatie was ontstaan. Zij hebben daarom besloten (naam leerling) een interne schorsing/interne waarschuwing te geven. Dit hield in dat (naam leerling) op vrijdag 19 en maandag 22 januari 2018 wel op school maar niet in de klas mocht zijn. De locatieleider heeft klaagster hiervan de volgende dag, toen (naam leerling) al op school was en zijn excuses aan zijn klasgenoot had aangeboden, op de hoogte gesteld.

De locatieleider verklaart ter zitting dat zij – achteraf gezien – beter al op donderdagavond contact had kunnen opnemen met klagers om de maatregel mede te delen.

Omdat klagers het er niet mee eens waren hebben zij (naam leerling) vrijdagmiddag thuisgehouden. Na schooltijd heeft een gesprek plaatsgevonden met klagers. Tijdens dit gesprek is de strafmaatregel versoepeld, in die zin dat (naam leerling) maandagochtend de Cito-toets mocht inhalen en 's middags de klas weer in mocht. De maandagmiddag werd derhalve ingetrokken.

Op 22 februari en 14 maart 2018 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen klagers, de meerschoolsdirecteur, de verenigingsdirecteur Onderwijs & Kwaliteit en de locatieleider met als doel het vertrouwen van klagers te herstellen en ervoor te zorgen dat (naam leerling) zijn basisschoolperiode met een goed gevoel kon afronden. Tijdens deze gesprekken is tevens aan klagers uitgelegd dat er geen sprake is geweest van een interne schorsing, maar van een waarschuwingsmaatregel. Dit omdat de maatregel ook zo is toegepast.

De school heeft de maatregel van een waarschuwing ingezet in het kader van de zorgplicht richting (naam leerling) om zijn ongewenste gedrag te verminderen. Bij het opleggen van de maatregel is geen rekening gehouden met zijn gedragingen uit het verleden. De maatregel is opgelegd omdat de klasgenoot zich door de opmerking zeer onveilig voelde, omdat (naam leerling) zijn excuses niet welgemeend aanbood en omdat de leerkracht – door de boosheid van (naam leerling) – er niet met hem over kon praten. Verweerder is van mening dat de maatregel passend en proportioneel is.

Feitelijk is (naam leerling) alleen op vrijdagochtend 19 januari 2018 op school buiten de groep geweest. Vrijdagmiddag 19 januari 2018 is hij door zijn ouders thuisgehouden en maandagochtend is (naam leerling) weer meegenomen naar huis.

Op 4 april 2018 heeft de opvolgend verenigingsdirecteur van Stichting x, de heer *, klagers laten weten dat er diverse gesprekken hebben plaatsgevonden met de locatieleider en de leerkracht, waarbij afgesproken is dat het pestprotocol zal worden herijkt en door een externe partij op volledigheid en duidelijkheid zal worden getoetst. Tevens is besloten dat aan de schoolleiders een interne communicatietraining rondom schorsing en verwijdering wordt aangeboden.

IV. Overwegingen van de Commissie

Ten aanzien van de inhoud van de klacht overweegt de Commissie het volgende.

De Commissie begrijpt de klacht van klagers aldus, dat verweerder (naam leerling) ten onrechte heeft geschorst en dat de van toepassing zijnde protocollen niet juist zijn toegepast. Daarnaast is sprake van slechte communicatie, het niet nakomen van afspraken en het met twee maten meten wat betreft het opleggen van strafmaatregelen.

Voor het beoordelen van de klacht is het van belang om allereerst vast te stellen welke strafmaatregel door verweerder is opgelegd. Partijen verschillen van mening of de strafmaatregel als waarschuwingsmaatregel dan wel als interne schorsing beschouwd dient te worden.

De Commissie stelt vast dat verweerder op 19 januari 2018 aan klagers heeft gemeld dat (naam leerling) een interne schorsing van twee dagen opgelegd had gekregen. Diezelfde dag is een interne notitie gemaakt in ParnasSys waarbij eveneens de woorden ‘interne schorsing’ zijn gebruikt. Verweerder heeft klagers op 22 februari 2018 medegedeeld dat de maatregel per abuis is aangeduid als interne schorsing terwijl eigenlijk een waarschuwingsmaatregel bedoeld werd. Ter onderbouwing voert verweerder aan dat de maatregel als waarschuwingsmaatregel is toegepast en niet als schorsing. Klagers zijn van mening dat sprake is van een schorsing.

In het Protocol waarschuwingsmaatregel schorsing en verwijdering van leerlingen (verder: het Protocol) worden de twee maatregelen toegelicht. Ten aanzien van de waarschuwingsmaatregel geldt dat de leerling de toegang tot de eigen klas wordt ontzegd terwijl in geval van een schorsing de leerling de toegang tot de school wordt ontzegd.

De Commissie deelt het standpunt van verweerder dat de door haar opgelegde maatregel – ondanks de onjuiste benaming – in het licht van het Protocol is toegepast als een waarschuwingsmaatregel.

Dat neemt niet weg dat klagers, gelet op de door verweerder gebezigde bewoordingen, ervan uit mochten gaan dat (naam leerling) was geschorst. De Commissie komt tot dit oordeel doordat verweerder, als professionele partij, bij een dergelijk ingrijpend besluit een grote mate van zorgvuldigheid dient te betrachten om te voorkomen dat onduidelijkheid kan ontstaan. Zij moet haar bewoordingen derhalve zorgvuldig kiezen. Klager daarentegen mag afgaan op de juistheid van de berichten van verweerder. Voorts geldt dat verweerder pas geruime tijd na het opleggen van de strafmaatregel klager heeft geïnformeerd over de onjuiste bewoording van de opgelegde maatregel. Tot slot weegt de Commissie ook mee dat – anders dan in het Protocol – in de volksmond onder schorsing wordt verstaan de situatie waarin de leerling het recht wordt ontzegd deel te nemen aan zijn reguliere onderwijsprogramma, ook als de leerling nog wel tot de school wordt toegelaten.

Gelet op het voorgaande zal de Commissie de opgelegde maatregel als schorsing beschouwen.

Wat betreft de vraag of verweerder procedurele fouten heeft gemaakt bij het opleggen van de schorsing, overweegt de Commissie als volgt. Uit het Protocol volgt dat de directie – voordat wordt overgegaan tot een schorsingsmaatregel – in gesprek gaat met ouders en leerkracht. Vervolgens kan de verenigingsdirecteur besluiten over te gaan tot het opleggen van een schorsingsmaatregel. Het schorsingsbesluit moet schriftelijk aan de ouders worden medegedeeld, waarbij onder meer wordt

gewezen op de mogelijkheid om schriftelijk bezwaar te maken. Tot slot geldt dat de leerplichtambtenaar – ingeval van een schorsing van meer dan één dag – geïnformeerd dient te worden.

De Commissie stelt vast dat verweerder zich niet heeft gehouden aan deze uit haar eigen Protocol voortvloeiende voorschriften.

Voorts dient te worden beoordeeld of verweerder, gelet op de gedraging van (naam leerling), in redelijkheid heeft kunnen besluiten de schorsingsmaatregel op te leggen.

Een beslissing tot het schorsen van een leerling is een zeer vergaande maatregel, die alleen in uiterste noodzaak kan worden genomen. Uit het Protocol volgt in dit kader het volgende:

“Dit protocol treedt in werking wanneer er sprake is van ernstig grensoverschrijdend gedrag door een leerling, waarbij psychisch en/of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht. De veiligheid van medeleerlingen, leerkrachten en niet in de laatste plaats van de leerling zelf komt in gevaar en kan op zo’n moment niet meer door de school worden gewaarborgd. De school kan, afhankelijk van de ernst van het incident en/of de mate waarin een dergelijk incident eerder is voorgevallen, over gaan op de volgende drie maatregelen:

1. Waarschuwingmaatregel
2. Schorsing
3. Verwijdering.

Het staat niet ter discussie dat (naam leerling) een kwetsende opmerking heeft gemaakt en dat het gesprek hierover met de leerkracht moeizaam verliep. Maar dat zijn gedrag dermate ernstig (en grensoverschrijdend) was dat hierdoor de veiligheid van de leerkrachten, medeleerlingen en/of (naam leerling) zelf in het geding was is de Commissie niet gebleken. Verweerder heeft (naam leerling) derhalve ten onrechte een maatregel opgelegd. De door verweerder opgelegde maatregel is aldus niet passend en niet proportioneel.

Het feit dat (naam leerling) uiteindelijk slechts één ochtend niet in de klas is geweest, maakt dit overigens niet anders. Dit is namelijk niet het gevolg van het intrekken van de maatregel door verweerder maar doordat klagers (naam leerling) thuis hebben gehouden.

Wat betreft de klacht van klagers dat school met twee maten meet door (naam leerling) te straffen terwijl de leerlingen die hem hebben gepest vrijuit gaan, geldt het volgende. De Commissie kan op basis van de instrumenten die haar ter beschikking staan niet vaststellen wat daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Dat school met twee maten meet, is zodoende, niet aannemelijk geworden.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie is van oordeel dat de klacht gegrond is.

VI. Advies aan het bevoegd gezag

De Commissie geeft de school in overweging om bij het opleggen van een maatregel zorgvuldigheid te betrachten wat betreft woordkeuze, de te volgen procedure en communicatie met ouders.

Aldus gegeven op 15 mei 2018 door mw. mr. M. Iedema, voorzitter, alsmede door

dhr. J. van Tongeren en mw. E. van Seventer-Timman in tegenwoordigheid van
mr. N. Anjema- de Oliveira Costa als secretaris.